

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

MATBAA TEKNOLOJİSİ

**KÂĞIT POŞET VE ZARF
213GİM286**

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. ZARFLAR VE KÂĞIT POŞETLER	3
1.1. Zarflar	3
1.1.1. Zarf Çeşitleri.....	3
1.1.2. Zarf Ebatları.....	3
1.1.3. Zarf Yapımında Kullanılan Kâğıtlar.....	5
1.1.4. Zarf Açılımları.....	5
1.2. Kâğıt Poşetler.....	5
1.2.1. Poşet Çeşitleri.....	6
1.2.2. Poşet Ebatları.....	7
1.2.3. Poşet Kâğıtları	8
UYGULAMA FAALİYETİ	9
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	11
ÖĞRENME FAALİYETİ-2.....	13
2. KESMEK	13
2.1. Elle Kullanılan Kesim Aletleri.....	13
2.1.1. Maket Bıçakları	13
2.1.2. Kretuarlar.....	13
UYGULAMA FAALİYETİ	14
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	17
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	18
3. YAPIŞTIRMAK.....	18
3.1. Kutu Yapıştırma Maddeleri	18
3.1.1. Plastik Tutkallar.....	18
3.1.2. Su Bazlı Tutkallar	18
3.1.3. Zarf Tutkalları.....	18
UYGULAMA FAALİYETİ	19
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	22
ÖĞRENME FAALİYETİ-4.....	23
4. POŞET AKSESUARLARI	23
4.1. Bez İplik.....	23
4.2. Kâğıt İplik	23
UYGULAMA FAALİYETİ	25
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	27
MODÜL DEĞERLENDİRME	28
CEVAP ANAHTARLARI.....	30
KAYNAKÇA	31

AÇIKLAMALAR

KOD	213GIM286
ALAN	Matbaa Teknolojisi
DAL/MESLEK	Baskı Sonrası Operatörlüğü
MODÜLÜN ADI	Kâğıt Poşet ve Zarf
MODÜLÜN TANIMI	Kâğıt poşet ve zarf ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Kâğıt kesmek
YETERLİK	Kâğıt poşet ve zarf yapmak
MODÜLÜN AMACI	<p>Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında standartlara uygun kâğıt poşet ve zarfı üretim tekniğine uygun olarak yapabileceksiniz.</p> <p>Amaçlar</p> <ol style="list-style-type: none">1. Standart ebattaki kâğıt poşet ve zarfların açılımını çizebileceksiniz.2. Çizdiği açılımları hatasız kesebileceksiniz.3. Kestiği zarfı ya da poşeti katlayıp yapıştırabileceksiniz.4. Kâğıt poşetlere uygun aksesuar ekleyebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	<p>Ortam: Matbaa atölye ve laboratuvarları, sınıf, işletme vb.</p> <p>Donanım: Baskı sonrası makine ve yardımcı teçhizatları</p>
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Bu modül kâğıt poşet ve zarf yapımının uygulamalı olarak anlatıldığı öğretim materyalidir. Kâğıt poşet ve zarf açılımını kâğıt üzerine çizebilmeyi, hatasız kesebilmeyi ve katlayıp yapıştırmayı öğreneceksiniz.

Kâğıt poşet ve zarf imalatında kullanılan makineleri ve aletleri öğreneceksiniz.

Bu modülde hedeflenen yeterlikleri edinmeniz durumunda, kâğıt poşet ve zarf yapımı konusunda nitelikli elemanlar olarak yetişeceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam sağlandığında standartlara uygun kâğıt poşet ve zarfların açılımlarını çizebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

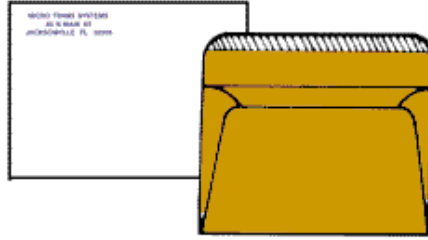
- Çeşitli yerlerden bulduğunuz kâğıt poşet ve zarfların açılımlarını inceleyiniz.
- Topladığınız bilgileri sınıftaki arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. ZARFLAR VE KÂĞIT POŞETLER

Zarflar ve kâğıt poşetler matbaacılıkta baskı ve baskı sonrası işlemleri sonucu elde edilen ürünlerdir.

1.1. Zarflar

Firmaların ve kurumların teklif, yazışma ve raporlarında kullandığı antetli kâğıtların içine konulduğu standart ebatlardaki zarflardır.

Şekil 1.1: Zarf

1.1.1. Zarf Çeşitleri

- Diplomat zarflar
- Buklet zarflar
- Torba zarflar
- Fantezi zarflar

1.1.2. Zarf Ebatları

- **Diplomat zarflar**

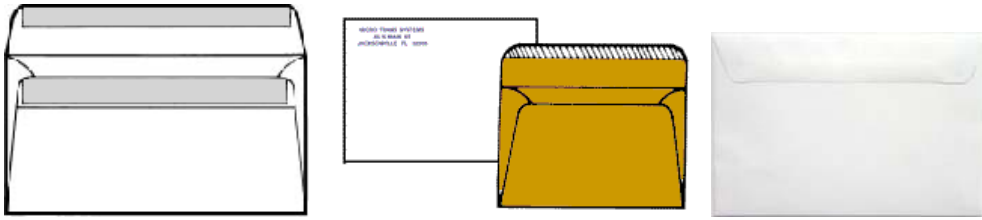
105 x 240 mm ve 110 mm x 235 mm ebatlarında üretilir.

Şekil 1.2: Diplomat zarf

➤ **Buklet zarflar**

110 x 220 mm ve 114 mm x 162 mm ebatlarında üretilir.

Şekil 1.3: Buklet zarf

➤ **Torba zarflar**

Torba Zarf Ölçüleri/ mm					
130 X 170	160 X 230	195 X 265	240 X 320	300 X 400	370 X 370
120 X 250	170 X 250	210 X 280	260 X 350	320 X 420	370 X 420
152 X 225	178 X 268	225 X 300	280 X 380	330 X 450	

Tablo 1.1: Torba zarf ölçüleri

Resim 1.1: Torba zarf

➤ Fantezi zarflar

Talep doğrultusunda farklı ölçülerde ve özelliklerde zarf yapılır.

STANDART EBATLAR

13 X 18cm

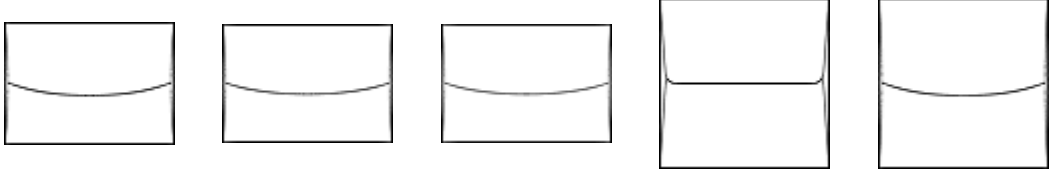
14 X 20cm

16 X 23cm

16 X 16cm

18 X 18cm

Tablo 1.2: Fantezi zarf ölçüleri

Şekil 1.4: Fantezi zarflar

1.1.3. Zarf Yapımında Kullanılan Kâğıtlar

Zarf yapımında kullanılan kâğıtlar, zarfların kullanılacağı yerlere göre değişkenlik göstermektedir. Genel olarak buklet, diplomat, torba zarflar için I. hamur 90 g - 110 g imitasyon kraft - formula kraft kullanılır. Fantezi zarflarda ise özel dokulu ve renkli 250 ila 300 g kalınlığında kâğıtlar kullanılır.

1.1.4. Zarf Açılımları

Zarf açılımları standart boyutlarda yapılır. Standart boyutlarda üretilecek olan zarfların çelikten yapılmış çoklu montaj şekillerde kesim kalıpları vardır. Bu boyutların haricinde yani standart dışı bir zarf istendiğinde zarf tasarımı kâğıt üzerine çizilir. Daha sonra bu çizimle ayarlanabilir kesim kalıbı ile istenilen zarf oluşturulur.

1.2. Kâğıt Poşetler

Fazla ağır olmayan ürünleri taşımaya yarayan kâğıttan imal edilmiş poşetlerdir. Kâğıt poşetlerin kullanımında iki tercih sebebi vardır. Bunlar; çevreye zarar vermemesi ve kullanımının kolay olmasıdır. Kâğıdın geri dönüştürülerek yeniden imal edilmesi, kâğıt ambalajların kullanımının artmasına sebep olmuştur.

Resim 1.2: Kâğıt poşet

1.2.1. Poşet Çeşitleri

1.2.1.1. Tutamaç Şekillerine Göre Poşet Çeşitleri

- Takviyeli ve el geçirmeli poşet

Resim 1.3: Takviyeli el geçirme poşeti

- İpli poşet

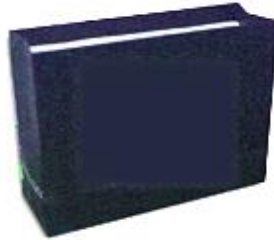
Resim 1.4: İpli poşet

- Yumuşak saplı poşet

Resim 1.5: Yumuşak saplı poşet

- Karton poşet

Resim 1.6: Karton poşet

1.2.1.2. Büyüklüğüne Göre Poşet Çeşitleri

- Küçük boy kâğıt poşet şekilleri
- Orta boy kâğıt poşet şekilleri
- Büyük boy kâğıt poşet şekilleri

Selefonlu, selefonsuz, kordonlu, körüklü, körüksüz, takviyeli, çift tabanlı çeşitleri mevcut olup her ebat ve renkte imal edilir. Kâğıt torbalarda en yaygın olarak flekso ve rotogravür baskı yöntemleri kullanılır.

1.2.2. Poşet Ebatları

Kâğıt poşetler aşağıdaki boy ve ebatlarda üretilebilir.

En	Boy	Körük	En	Boy	Körük
14	32	7	31	44	10
14	38	10	31	42	10
15	25,5	9	32	38	12
16	27	8	34	25	12
17	18	7	35	45	10
17	21,5	6,5	36	25	10
20	27	6	36	37	13
20	33	12	36	25	8
29	25	10	36	32,5	8,5
21	33	8	37	42	7
21	24,5	8	37	26	9
21	28	8	37,5	37,5	12
22	25	10	37	27	26
23	32	6	38	39	14
24	18,5	9	39	30	10
24,5	30	9	40	31	11
24	38,5	9	41,5	38	14
25	35	8,5	42	38	12
26	25	8	46	38	12
27	40	10	49,5	46,5	17
28	34,5	5	50	30	12
28	44	10	50	38	12
29	40	10	50	40	12
31	44	10	50	40	14

Tablo 1.3: Kâğıt poşet ebatları

1.2.3. Poşet Kâğıtları

➤ Kraft kâğıdı

Kâğıt torba üretiminde sağlamlık açısından en çok kraft kâğıdı kullanılır. Özellikle 1 ile 10 kg arası ürün taşıyacak torbaların üretiminde kraft kâğıdı kullanılır. Kraft kâğıdının hem doğal renkli olanı hem de beyazlatılmış (ağartılmış) olanı kullanılır. Kraft kâğıdının standart baz ağırlıkları (gram olarak metrekare ağırlığı) 60, 70, 80, 90 ve 100 gram olarak değişir. Ağartma (beyazlatma) elyafların sağlamlığını bir ölçüde azaltır. Ağartılmış kraft kâğıtlarının standart baz ağırlıkları ağartılmamış kraft kâğıdı ile aynı iken fiyatı % 35- 40 daha pahalıdır. Çeşitli işlemlere tabi tutularak kraft kâğıdının nem ve suya karşı dayanıklılığı artırılır.

➤ Krepe ya da uzatılabilir kraft (clupak) kâğıdı

Üretim aşamasında mekanik olarak işleme tabi tutulmuş bir kraft kâğıdıdır. Bu işlem kraft kâğıdına ek bir sağlamlık kazandırır. Bu tip kraft kâğıdı sanayi tipi ağır yük taşınması istenilen torbaların üretiminde kullanılır. Örneğin; iki kat kraft kâğıdı ve tek kat clupak kullanılarak aynı sağlamlıkta büyük kraft torba üretilebilir. Krepe kâğıdının standart baz ağırlıkları; 70, 75, 80, ve 90 g / m²dir.

➤ Kâğıt torba ve poşet üretiminde kullanılan diğer kâğıtlar

Yağlı, glasin ve sülfite kâğıtları, kâğıt torba üretiminde kullanılan diğer kâğıtlardır. Yağlı ve glasin kâğıtlar, yağ ve koku bariyeri gerektiren ürünlerin ambalajlanmasında kullanılır. Yağlı ve glasin kâğıttan üretilen torbalar, genellikle pastane ürünlerinin ambalajlanmasında şekerlemelerin iç torbası olarak kullanılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Kâğıt poşet ve zarfların açılımını çiziniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Çizim masasını temizleyiniz.</p> 	<p>➤ Titiz çalışınız.</p>
<p>➤ Kartonu tezgâha sabitleyiniz.</p> 	<p>➤ Bu işlemi dikkatlice yapmayı unutmayınız.</p>
<p>➤ Açılımı kartona çiziniz.</p> 	<p>➤ Ölçülere dikkat ediniz.</p>

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için Evet, kazanamadığınız beceriler için Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Çizim masasını temizlediniz mi?		
2.	Kartonu tezgâha sabitlediniz mi?		
3.	Açılımı kartona çizdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

- Aşağıdakilerden hangisi zarf çeşidi değildir?**
 - Buklet
 - Demet
 - Diplomat
 - Torba
- Aşağıdakilerden hangisi zarf yapımında kullanılan kâğıt cinsidir?**
 - Buklet, diplomat, torba zarflarda I. hamur 90 g - 110 g imitasyon kraft - formula kraft
 - Buklet, diplomat, torba zarflarda 320 g kuşe
 - Diplomat zarflarda 400 g mukavva karton
 - Hiçbiri
- Aşağıdakilerden hangisi fantezi zarfların imalatında kullanılan kâğıtlardır?**
 - 90 g beyaz kâğıt
 - 60 g pelür
 - 85 g I. hamur
 - Özel dokulu ve renkli 250 ila 300 g kâğıtlar
- Aşağıdakilerden hangisi buklet zarfların imalatında kullanılan standart ölçüdür?**
 - 110 x 220 – 114 x 162
 - 240 x 150 – 240 x 520
 - 520 x 120 – 620 x 410
 - 511 x 110 – 110 x 785
- Aşağıdakilerden hangisi diplomat zarfların imalatında kullanılan standart ölçüdür?**
 - 110 x 220 – 114 x 162
 - 240 x 150 – 240 x 520
 - 520 x 120 – 620 x 410
 - 105 x 240 – 110 x 235
- Aşağıdakilerden hangisi tutamaç şekillerine göre poşet çeşitlerinden biri değildir?**
 - Karton poşet
 - Takviyeli ve el geçirmeli poşet
 - Yumuşak saplı poşet
 - Buklet poşet
- Aşağıdakilerden hangisi çizim sırasında kullanılan araçtır?**
 - Maket bıçağı
 - Kalem
 - Termostat
 - Hiçbiri

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

8. () Zarflar diplomat ve buklet olmak üzere iki çeşittir.
9. () Zarflar çeşitli boyutlarda üretilebilir.
10. () Zarf yapımında genellikle birinci hamur 90-110 g kâğıt kullanılır.
11. () Fantezi zarf üretiminde özel dokulu ve renkli 250 ila 300 g kalınlığında kâğıtlar kullanılır.
12. () Kâğıt poşetler, çevre ve kullanım kolaylığı sebebiyle tercih edilir.
13. () Kâğıt torba üretiminde sağlamlık açısından en çok kraft kâğıdı kullanılır.
14. () Maket bıçağı, çizim işleminde kullanılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam sağlandığında çizilen açılımları hatasız kesebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- El ile kullanılan kesim aletlerini araştırınız.
- Topladığınız bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. KESMEK

Kâğıt poşet ve zarf çizildikten sonra kesim işlemi gerçekleştirilir. Kesim işlemi elle kullanılan kesim aletleri ile gerçekleştirilir.

2.1. Elle Kullanılan Kesim Aletleri

Elle kesim yapmak için kullanılan birçok kesim aleti vardır. Günümüzde matbaacılıkta en çok kullanılan aletler maket bıçakları ve kretuarlardır. Bu aletler son derece keskin olduklarından cetvelle yapılan kesimlerde çelik cetvel kullanılmalıdır. Aksi hâlde cetvel, malzeme ile birlikte kesilerek bir süre sonra düzgünlüğünü yitirecektir.

2.1.1. Maket Bıçakları

Karton ve mukavva gibi ince kâğıtlara göre daha dirençli malzemelerin kesilmesi için tercih edilirken kâğıt poşet ve zarfın açılımlarını da kesmek için kullanılır. Değişebilen uçları vardır. Kesim sırasında körlendikçe körlenen parça kırılarak keskinleştirilir. Kesim sırasında bıçak asla bir dişten fazla çıkarılmamalıdır.

2.1.2. Kretuarlar

Matbaanın birçok alanında kullanılır. Kâğıt ve film kesmekten başka küçük parçaların masa üzerinden alınmasında, bant yapıştırmakta ve film yüzeylerinin kazınması işlerinde kullanılır. Kullanılmadığı zaman koruyucu kapakları takılmalı, kapağı yoksa bıçak ters çevrilerek yerine takılmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Çanta kesimi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Kesim tezgâhını temizleyiniz.</p> 	<p>➤ Bu işlemi dikkatlice yapınız.</p>
<p>➤ Kartonu tezgâha sabitleyiniz.</p> 	<p>➤ Bu işlemi dikkatlice yapınız.</p>
<p>➤ Kırım yerlerini eziniz.</p> 	<p>➤ Elinizin kesilmemesine dikkat ediniz. ➤ Bu işlemleri dikkatlice yapınız.</p>

➤ Kesim işlemini yapınız.

➤ Bu işlemleri dikkatlice yapınız.

➤ Açılımı kırpıntılardan temizleyiniz.

➤ Bu işlemleri dikkatlice yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için Evet, kazanamadığınız beceriler için Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Kesim tezgâhını temizlediniz mi?		
2.	Kartonu tezgâha sabitlediniz mi?		
3.	Kırım yerlerini ezdiniz mi?		
4.	Kesim işlemini yaptınız mı?		
5.	Açılımı kırpıntılardan temizlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi kesim sırasında kullanılan alettir?
A) Maket bıçağı
B) Istaka
C) Kırım kalemi (ezici uç)
D) Hiçbiri
2. Aşağıdakilerden hangisi değişebilen uçları olan elle kesme aletidir?
A) Mukavva makası
B) Giyotin
C) Tutkal
D) Maket bıçağı
3. Aşağıdakilerden hangisi kullanıldıktan sonra bıçağı güvenlik için ters çevrilen araçtır?
A) Maket bıçağı
B) Kretuvar
C) Giyotin
D) Hiçbiri

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Elle kesim yapmak için kullanılan birçok kesim aleti vardır. Günümüzde matbaacılıkta en çok kullanılan aletler maket bıçakları ve kretuvarlardır.
2. () Maket bıçağı, çizim işleminde kullanılır.
3. () Maket bıçağı kesim sırasında körlendikçe körlenen parça kırılarak keskinleştirilir.
4. () Kretuvar kullanılmadığı zaman koruyucu kapakları takılmalı, kapağı yoksa bıçak aynen bırakılmalıdır.
5. () Maket bıçağıyla kesim sırasında bıçak asla bir diştten fazla çıkarılmamalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam sağlandığında kesilen zarfı ya da poşeti katlayıp yapıştırabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kutu yapıştırma maddelerini araştırınız.
- Topladığınız bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. YAPIŞTIRMAK

3.1. Kutu Yapıştırma Maddeleri

Kâğıt poşet ve zarfları yapıştırmak için en çok kullanılan madde tutkaldır. Tutkalın birçok çeşidi vardır. Matbaacılıkta en çok kullanılan tutkal çeşidi plastik tutkaldır. Bunun yanında su bazlı ve zarf tutkalları da bazı özel işlerde kullanılmaktadır.

3.1.1. Plastik Tutkallar

PVC esaslı suyla karışabilen ve soğuk olarak kullanılan tutkallardır. Fırça ile sürülerek kullanılmaya elverişlidir.

Plastik tutkallar; kâğıdı kâğıda, kâğıdı plastiğe ve plastiği plastiğe yapıştıran olarak üçe ayrılır. Mücellitleri daha çok kâğıdı kâğıda yapıştıran tutkal ilgilendirir. Bazen plastik bir parça veya cilt kaplama malzemesinin kâğıt üzerine yapıştırılması gerekirse bu durumda kâğıdı plastiğe yapıştıran plastik tutkal da kullanılır.

Plastik tutkallar, sıcak su, soğuk su ve solvend ile temizlenir. Ambalajları ise 1-4-10-28 kg'lık paketler hâlinde satılır. Paketlerin içindeki tutkal koyu kıvamdadır. Kullanılacak miktar kadar bir kaba alınır ve su ile inceltilir. İnceltme işlemi yapılacak işe göre değişir.

3.1.2. Su Bazlı Tutkallar

Cilt uygulamalarında kullanılmak üzere geliştirilen su bazlı özel yapıştırıcılardır. Bu özel yapıştırıcı grubu elastikiyet aranan cilt uygulamalarında (kitap sırtları / bloknot imalatı vb.) sırt yapıştırıcısı olarak; ciltlemede broşür sırtlarında tel zımba yerine kullanılır. PVC kaplı, baskılı / baskısız, laklı / laksız, metalize, mat kuşe vb. yüzeylerde uygulanır.

3.1.3. Zarf Tutkalları

Zarf üretiminde kullanılmak üzere geliştirilen özel yapıştırıcılardır. Bu özel yapıştırıcı grubu; kart ve tebrik zarfları, posta zarfları, dosya zarfları, pencere zarflar, CD kılıfı vb. zarf üretimlerinde yan ve dip yapıştırıcısı olarak kullanılır. Zarf tutkalları otomatik zarf makinelerinde ve pencere yapıştırma makinelerinde de kullanılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Çanta yapıştırma uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Yapıştırılacak malzemeyi hazırlayınız.</p> 	 <p>➤ Bu işlemleri dikkatlice yapınız.</p>
<p>➤ Yapıştırıcı sürünüz</p> 	 <p>➤ Bu işlemi dikkatlice yapınız.</p>

- Yapıştırma işlemini yapınız.

- Tutkalı sağa sola damlatmayınız.
- Bu işlemi dikkatlice yapınız.
- Yamuk yapışma olmaması için dikkat ediniz.

- Yapışmış malzemeyi üst üste yerleştiriniz.

- Bu işlemi dikkatlice yapınız.

- Oluşan istifi ağırlık altına alınız.

- Bu işlemi dikkatlice yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için Evet, kazanamadığınız beceriler için Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Yapıştırılacak malzemeyi hazırladınız mı?		
2.	Yapıştırıcı sürdünüz mü?		
3.	Yapıştırma işlemini yaptınız mı?		
4.	Yapışmış malzemeyi üst üste yerleştirdiniz mi?		
5.	Oluşan istifi, ağırlık altına aldınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi kâğıt poşet ve zarfları yapıştırmak için en çok kullanılan maddedir?
A) Tutkal
B) Istaka
C) Uhu
D) Hiçbiri
2. Aşağıdakilerden hangisi pvc esaslı suyla karışabilen ve soğuk olarak kullanılan tutkallardır?
A) Zarf tutkalları
B) Su bazlı tutkallar
C) Plastik tutkallar
D) Hiçbiri
3. Aşağıdakilerden hangisi kart ve tebrik zarfları, posta ve dosya zarfları, pencereli zarflar, CD kılıfı vb. zarf üretimlerinde yan ve dip yapıştırıcısı olarak kullanılır?
A) Plastik tutkallar
B) Hiçbiri
C) Su bazlı tutkallar
D) Zarf tutkalları

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

4. () Kâğıt poşet ve zarfları yapıştırmak için en çok kullanılan madde tutkaldır.
5. () Plastik tutkallar, sıcak su, soğuk su ve solvent ile kesinlikle temizlenmez.
6. () Su bazlı tutkallar elastikiyet aranan cilt uygulamalarında kullanılır.
7. () Zarf tutkalları otomatik zarf makinelerinde ve pencere yapıştırma makinelerinde de kullanılmaz.
8. () Plastik tutkallar fırça ile sürülerek kullanılmaya elverişlidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam sağlandığında kurallara uygun olarak standart ebattaki kâğıt poşetlere uygun aksesuar ekleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kâğıt poşetlere uygun aksesuarları inceleyiniz.
- Topladığınız bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

4. POŞET AKSESUARLARI

4.1. Bez İplik

Genellikle kâğıt poşetlerde tekstil iplikleri ile yapılmış tutamaçlar kullanılır. Bu iplikler gövdeye delik delinerek geçirilir. Bulunması ve takılması en kolay yöntemdir.

Resim 4.1: Bez iplikli poşetler

4.2. Kâğıt İplik

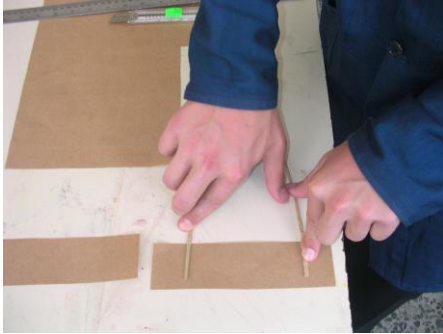

Kâğıt poşetlerde sağlam kâğıt kıvrılarak oluşturulan tutamaçlar kullanılır. Bu tutamaçlar gövde ile tutkalanarak birleştirilir. En ekonomik yöntemdir.

Resim 4.2: Kâğıt iplikli poşetler

UYGULAMA FAALİYETİ

Poşete aksesuar ekleyiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Eklenecek aksesuara karar veriniz.</p> <p>➤ Takılacak aksesuarı hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Bu işlemleri dikkatlice yapınız.</p> <p>➤ Bu işlemi dikkatlice yapınız.</p>
<p>➤ Birleştirme yöntemine karar veriniz.</p> 	 <p>➤ Ölçülerin kaymamasına dikkat ediniz.</p> <p>➤ Tutkalı sağa sola damlatmayınız.</p>
<p>➤ Aksesuarı poşete ekleyiniz.</p> 	 <p>➤ Bu işlemi dikkatlice yapınız.</p>

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için Evet, kazanamadığınız beceriler için Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Eklenecek aksesuara karar verdiniz mi?		
2.	Takılacak aksesuarı hazırladınız mı?		
3.	Birleştirme yöntemine karar verdiniz mi?		
4.	Aksesuarı poşete eklediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıda verilen cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Genellikle kâğıt poşetlerde bez iplik olarak ile yapılmış tutamaçlar kullanılır.
2. Kâğıt poşetler için.....yapılan tutamaçlar en ekonomik yöntemdir.
3. Kâğıt poşetler içinyapılan tutamaçlar, bulunması ve takılması en kolay yöntemdir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Bu modül kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için Evet, kazanamadığınız beceriler için Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Çizim masasını temizlediniz mi?		
2.	Kartonu tezgâha sabitlediniz mi?		
3.	Açılımı kartona çizdiniz mi?		
4.	Kesim tezgâhını temizlediniz mi?		
5.	Kartonu tezgâha sabitlediniz mi?		
6.	Kırım yerlerini ezdiniz mi?		
7.	Kesim işlemini yaptınız mı?		
8.	Açılımı kırpıntılardan temizlediniz mi?		
9.	Yapıştırılacak malzemeyi hazırladınız mı?		
10.	Yapıştırıcı sürdünüz mü?		
11.	Yapıştırma işlemini yaptınız mı?		
12.	Yapışmış malzemeyi üst üste yerleştirdiniz mi?		
13.	Oluşan istifi ağırlık altına aldınız mı?		
14.	Eklenecek aksesuara karar verdiniz mi?		
15.	Takılacak aksesuarı hazırladınız mı?		

16.	Birleştirme yöntemine karar verdiniz mi?		
17.	Aksesuarı poşete eklediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda ‘‘Hayır’’ şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız ‘‘Evet’’ ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninizle iletişim kurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	B
2	A
3	D
4	A
5	D
6	D
7	B
8	Yanlış
9	Doğru
10	Doğru
11	Doğru
12	Doğru
13	Doğru
14	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	A
2	D
3	B
4	Doğru
5	Yanlış
6	Doğru
7	Yanlış
8	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	A
2	C
3	D
4	Doğru
5	Yanlış
6	Doğru
7	Yanlış
8	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-4'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	tekstil iplikleri
2	kâğıt iplikten
3	bez iplikten

KAYNAKÇA

- AYTAN Dündar, **Ciltleme ve Serigrafi İş ve İşlem Yaprakları** I.II.III. Sınıf, Ankara, 1991.
- Devlet Malzeme Ofisi, 2007.
- <http://www.ambalaj.org.tr>
- <http://tr.wikipedia.org>